# ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HÒ CHÍ MINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA KHOA KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT MÁY TÍNH

.....0Oo......



# BÁO CÁO BÀI TẬP LỚN KIẾN TRÚC MÁY TÍNH

### <u>Đề 1</u>

GVHD: Trần Thanh Bình

Lóp: L05

SV thực hiện:

Nguyễn Minh Hiển - 1913386
 Trần Phước Tài - 1915016
 Nguyễn Lê Minh Quân - 1914830

# Mục lục:

I . Thủ tục nhân và chia 2 số nguyên	1
1 . Thủ tục nhân 2 số nguyên	1
2. Thủ tục chia 2 số nguyên	5
II . Testcase, thống kê số lệnh/loại lệnh	8
III. Thời gian chạy của chương trình	13

Đề bài: Nhân, chia 2 số nguyên

Cho 2 số nguyên (integers) có dấu A và B. Sử dụng hợp ngữ assembly MIPS, viết thủ tục nhân, chia 2 số nguyên A, B. Phép chia ra kết quả chia làm 2 phần, phần thương (bit cao) và phần dư (bit thấp). Chương trình hỗ trợ nhập vào số HEX hoặc số thập phân, kết quả xuất ra tương ứng với mode đã nhập.

Chú ý: không dùng trực tiếp phép nhân/chia, mà phải hiện thực giải thuật nhân/chia theo textbook/slide.

#### Bài làm:

#### I. Thủ tục nhân và chia 2 số nguyên:

- Khi chạy chương trình, sẽ có thông báo chọn phép toán (nhân – m, chia – d), tiếp theo sẽ là thông báo chọn mode (hexa – h, decimal – d). Sau khi chọn phép toán và mode, bài toán và mode tương ứng sẽ được thực thi.

Ví dụ: phép nhân 2x2 ta sẽ thực hiện như sau:

```
Hi, you. Do you want to multiply or divide two numbers?

If multiply, please enter 'm'. Otherwise, please enter 'd': m

Numbers: decimal or hexadecimal?

If decimal, please enter 'd'. Otherwise, please enter 'h': d

Enter the first dec number: 2

Enter the second dec number: 2

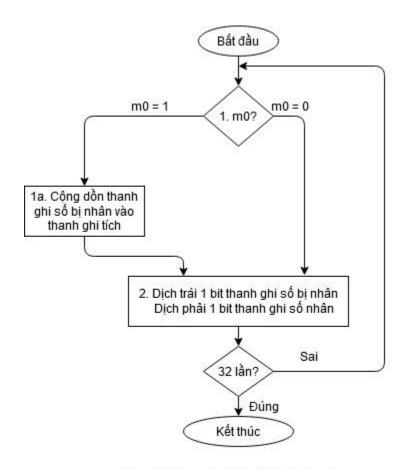
Product of two numbers is: 4
```

- Trong các bài toán nhân và chia có hỗ trợ nhập và xuất ra kết quả tính toán tương ứng với mode đã chọn (dec và hex). Khi chọn mode là hex, người dùng chỉ cần nhập 8 kí số thập lục phân sau 0x (Ví dụ: khi muốn nhập 0x00000001 ta chỉ cần nhập vào 00000001), chương trình sẽ thực hiện việc chuyển đổi số hex sang dec, sau quá trình tính toán kết quả sẽ được chuyển về dang hex theo như yêu cầu đề bài

#### 1. Thủ tục nhân 2 số nguyên

- Thực hiện dựa theo hoạt động của bộ nhân tuần tự: Gọi m<sub>0</sub> là bit cuối cùng của thanh ghi số nhân, nếu giá trị của m<sub>0</sub> là 0 thì dịch trái thanh ghi

chứa số bị nhân; ngược lại thực hiện việc cộng dồn giá trị hiện tại trong thanh ghi số bị nhân vào thanh ghi tích rồi thực hiện dịch trái thanh ghi số bị nhân 1 bit và dịch phải thanh ghi số nhân 1 bit. Sau khi thực hiện công việc này 32 lần thì quá trình tính toán phép nhân kết thúc. Giá trị tại thời điểm này của thanh ghi tích chính là kết quả của phép nhân.



Hoạt động của bộ nhân tuần tự

+ Trong bài toán nhân 2 số nguyên cụ thể, số lần lặp của giải thuật tùy thuộc vào kích thước bit của số nhân và số bị nhân. Ví dụ, khi thực hiện phép nhân 7x5, số bị nhân và số nhân có kích thước 4 bit nên tích sẽ có kích thước 8 bit và số lần lặp của giải thuật sẽ là 4.

```
# Phep nhan
        # Ham multiply co cac tham so la:
        # * $a2: so nhan
        # * $a3: so bi nhan
  multiply: # Gia tri tra ve la $v1
       addi $sp, $sp, -4
       sw $ra, 0($sp)
       li
            $s7, 0
       slti $t5, $a2, 0
       beq $t5, 1, opposite
            continue
       j
       opposite: sub $a2, $0, $a2
       continue:
       # Truyen tham so $a1 vao ham getSumBits
       move $a1, $a2
       jal getSumBits1
       addi $t6, $v1, 1
            $t7, 1
                           # i = 0
       li
       mloop:
                           # for (int i = 0; i < v1; i++)
            slt $t3, $t7, $t6
                 $t3, 1, mif
            beq
            j
                 mExit
            mif:
                 # Tryen tham so $a1 vao ham getRemainder
                 move $a1, $a2
                 jal getRemainder
                 beq $v1, 1, addtos7
                      DTP
                 # Neu t1 = 1, cong don thanh ghi so nhan
vao thanh ghi tich
                 addtos7: add
                                $s7, $s7, $a3
                 # Dich phai 1 bit thanh ghi so nhan
                 DTP: srl $a2, $a2, 1
                 # Dich trai 1 bit thanh ghi so bi nhan
                 sll $a3, $a3, 1
                 addi $t7, $t7, 1
                 j
                      mloop
       mExit:
```

```
beq $t5, 1, opposite1
    j continue1
    opposite1: sub $s7, $0, $s7
    continue1:

move $v1, $s7
    lw $ra, 0($sp)
    addi $sp, $sp, 4
    jr $ra
```

- + Các thủ tục con trong chương trình:
  - getSumBits1: Tính tổng số bit nhị phân của số bị nhân và số nhân để dùng làm điều kiện dừng của vòng lặp. Số lần lặp phải là số chia hết cho 4 gần với tổng số bit nhất

```
# Tinh so lan lap
# Ham getSumBits1 co cac tham so la:
    * $a1: so nhan
getSumBits1: # Gia tri tra ve la $v1
        move $t3, $a0
        li
              $t0, 0
        Loop1:
              $t3, 0, Exit1
        beq
              $t3, $t3, 1
        srl
        addi $t0, $t0, 1
        j
              Loop1
        Exit1:
        li
              $t2, 0
        for:
                   $t4, $t2, $t0
              slt
                    $t4, 0, forExit
              addi $t2, $t2, 4
                    for
              j
              forExit:
              move $v1, $t2
        jr
              $ra
```

• getRemainder: Lấy bit nhị phân cuối cùng của số nhân (m<sub>0</sub>) để so sánh như giải thuật nêu trên

```
# Lay bit cuoi cung
# Ham getRemainder co cac tham so:
# * $a1: so nhan
getRemainder: # Gia tri tra ve la $v1
    andi $t0, $a1, 1
    move $v1, $t0
    jr $ra
```

#### 2. Thủ tục chia 2 số nguyên:

- Thực hiện dựa theo hoạt động của bộ chia tuần tự:

Bước 1: Thực hiện phép trừ giá trị chứa trong thanh ghi "số dư" với giá trị chứa trong thanh ghi "số chia" và lưu kết quả vào trong thanh ghi "số dư"

Bước 2: Kiểm tra giả trị chứa trong thanh ghi "số dư" sau phép trừ, nếu giá trị này dương thực hiện bước 3, ngược lại thực hiện bước 4

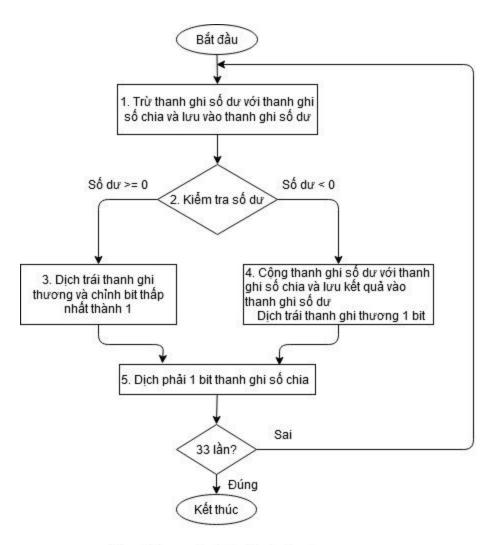
Bước 3: Dịch trái thanh ghi "thương" và sửa bit thấp nhất trong thanh ghi này thành 1, chuyển sang bước 5

Bước 4: Cộng giá trị đang chứa trong thanh ghi "số dư" với giá trị trong thanh ghi "số chia" và lưu kết quả vào trong thanh ghi "số dư" đồng thời dịch trái thương 1 bit, chuyển sang bước 5

Bước 5: Dịch phải thanh ghi "số chia" 1 bit

(Thực hiện các bước trên 33 lần)

- Trong bài toán chia hai số nguyên cụ thể, số lần lặp của giải thuật tùy thuộc vào kích thước bit của số bị chia và số chia. Ví dụ: trong phép chia 7/2, vì số bị chia và số chia có kích thước 4 bit nên số lần lặp hay số bước tính toán cần thực hiện là 5 (kích thước bit + 1)



Hoạt động của bộ chia tuần tự

- Thủ tục chia trong MIPS:

```
#Ham divide thuc hien phep chia, gia tri thuong luu trong
$v0, gia tri so du luu trong $v1

#Argument:- $a2: so bi chia

# - $a1: so chia

# - $a3: tong bit cua so chia

divide:

#bien tam $t0 = 0

#dich trai thanh ghi so chia

add $t0, $0, $0
```

```
for_shift_left:
             beg $t0, $a3, exit for shift left
             sll $a1, $a1, 1
             addi $t0, $t0, 1
        j for shift left
    exit_for_shift_left:
   #khoi tao so lan chay vong lap, luu vao $t7
    addi $t7, $0, -1
    for START:
        beq $t7, $a3, exit_for_START
        #STEP1: tru thanh ghi so du voi thanh ghi so chia,
luu vao so chia
        sub $a2, $a2, $a1
        #STEP2: kiem tra so du, luu ket qua so sanh vao $t0
        slt $t0, $a2, $0
        beq $t0, $0, step_3_2
            #STEP3.1: So du < 0
            #Cong thanh ghi so du voi so chia, luu vao so du
            add $a2, $a2, $a1
            #Dich trai thanh ghi thuong 1 bit
            sll $s0, $s0, 1
            j step 4
        #STEP 3.2:
        step_3_2:
            #Dich trai thanh ghi thuong 1 bit va chinh bit
thap nhat thanh 1
            sll $s0, $s0, 1
            addi $s0, $s0, 1
            j step_4
```

```
#STEP 3.2:
        step_3_2:
            #Dich trai thanh ghi thuong 1 bit va chinh bit
thap nhat thanh 1
            sll $s0, $s0, 1
            addi $s0, $s0, 1
            j step_4
        step_4:
        #Dich phai 1 bit thanh ghi so chia
        srl $a1, $a1, 1
        #tang bien dem $t7 len 1
        addi $t7, $t7, 1
    j for_START
    exit_for_START:
   #luu thuong vo $v0
    move $v0, $s0
    #luu so du vo $v1
    move $v1, $a2
    jr $ra
```

### II . Testcases, thống kê số lệnh/loại lệnh:

- Phép nhân:

Testcase	Input	Output	Statistic of instruction/instruction type
1	m h 00120641 00000018	Enter the first hex number: 00120641 Enter the second hex number: 00000018 Product of two numbers is: 0x01b09618	Instructions so far: 998

2	m	Enter the first hex number: 0000000F	Instructions as faw 044
2	h	Enter the second hex number: FFFFFFE	Instructions so far: 811
	0000000F	Product of two numbers is: 0xffffffe2	R-type: 120 14%
	FFFFFFE	product of two numbers is: Oxililities	I-type: 636 78%
			J-type: 55 6%
3	m	Enter the first hex number: 000004D2 Enter the second hex number: 000010E1	Instructions so far: 787
	h	Enter the second new number: 000010E1	R-type: 178 22%
	000004D2	Product of two numbers is: 0x00515c92	I-type: 522 66%
	000010E1		J-type: 87 11%
			o-type.
4	m	Enter the first hex number: 00000065	Instructions so far: 668
-	h	Enter the second hex number: 00000014	instructions so fat. 000
	00000065	Product of two numbers is: 0x000007e4	R-type: 148 22%
	0000003	irodado di swo nambelo io. dicocco/e4	I-type: 449 67%
	00000011		J-type: 71 10%
5	m	Enter the first hex number: 0000000A8	Instructions so far: 684
	h	Enter the second hex number: 00000004	R-type: 148 21%
	000000A8	Product of two numbers is: 0x000002a0	I-type: 463 67%
	00000004		
			J-type: 73 10%
6	m	Enter the first hex number: 000000F2	Instructions so far: 710
	h	Enter the second hex number: 000001A8	R-type: 150 21%
	000000F2	Product of two numbers is: 0x000190d0	I-type: 489 68%
	000001A8		J-type: 71 10%
			o-type: / i
7	m	Enter the first hex number: 000007D2	Instructions so far: 779
	h	Enter the second hex number: 00000045	
	000007D2	Product of two numbers is: 0x000021b9a	R-type: 180 23%
	00000045		I-type: 514 65%
			J-type: 85 10%

8	m h 000004BA 00000341	Enter the first hex number: 000004BA Enter the second hex number: 00000341 Product of two numbers is: 0x000f613a	Instructions so far: 783  R-type: 179 22%  I-type: 518 66%  J-type: 86 10%
9	m h 00000042 00000063	Enter the first hex number: 00000042 Enter the second hex number: 00000063 Product of two numbers is: 0x00001986	Instructions so far: 666  R-type: 146 21%  I-type: 447 67%  J-type: 73 10%
10	m h 0000082D 0000014D	Enter the first hex number: 0000082D Enter the second hex number: 0000014D Product of two numbers is: 0x000aa289	Instructions so far: 803  R-type: 179 22%  I-type: 536 66%  J-type: 88 10%
11	m d 33 3	Enter the first dec number: 33 Enter the second dec number: 3 Product of two numbers is: 99	R-type: 83   34%
12	m d 25 52	Enter the first dec number: 25 Enter the second dec number: 52 Product of two numbers is: 1300	Instructions so far: 234  R-type: 83
13	m d 789 10	Enter the first dec number: 789 Enter the second dec number: 10 Product of two numbers is: 7890	Instructions so far: 319  R-type: 115 36%  I-type: 154 48%  J-type: 50 15%
14	m d 246 135	Enter the first dec number: 246 Enter the second dec number: 135 Product of two numbers is: 33210	Instructions so far: 246  R-type: 89 36%  I-type: 123 50%  J-type: 34 13%

15	m d 666 0	Enter the first dec number: 666 Enter the second dec number: 0 Product of two numbers is: 0	Instructions so far: 319  R-type: 115 36%  I-type: 154 48%  J-type: 50 15%
16	m d -55 -55	Enter the first dec number: -55 Enter the second dec number: -55 Product of two numbers is: 3025	Instructions so far: 238  R-type: 88
17	m d 0	Enter the first dec number: 0 Enter the second dec number: 0 Product of two numbers is: 0	R-type: 25   29%
18	m d 6363 -2424	Enter the first dec number: 6363 Enter the second dec number: -2424 Product of two numbers is: -15423912	Instructions so far: 396  R-type: 146

# + Phép chia:

Testcase	Input	Output	Statistic of instruction/instruction type
1	d d 2020 20	Enter the first dec number: 2020 Enter the second dec number: 20 Quotient is: 101 Remainder is: 0	R-type: 93   38%
2	d d 277 15	Enter the first dec number: 277 Enter the second dec number: 15  Quotient is: 18 Remainder is: 7	Instructions so far: 179  R-type: 69 38%  I-type: 87 4B%  J-type: 23 12%

4	d d 293 35	Enter the first dec number: 293 Enter the second dec number: 35  Quotient is: 8 Remainder is: 13  Enter the first dec number: 386 Enter the second dec number: 92	Instructions so far: 247
	386 92	Quotient is: 4 Remainder is: 18	R-type: 98 39%  I-type: 114 45%  J-type: 39 15%
5	d d 149 21	Enter the first dec number: 149 Enter the second dec number: 21 Quotient is: 7 Remainder is: 2	Instructions so far: 243  R-type: 94
6	d d 362 27	Enter the first dec number: 362 Enter the second dec number: 27 Quotient is: 13 Remainder is: 11	R-type: 94   38%
7	d d 190 59	Enter the first dec number: 190 Enter the second dec number: 59 Quotient is: 3 Remainder is: 13	R-type: 96   38%
8	d d 0 6969	Enter the first dec number: 0 Enter the second dec number: 6969 Quotient is: 0 Remainder is: 0	R-type: 152   39%
9	d d 2 0	Enter the first dec number: 2 Enter the second dec number: 0 The division can't execute because the divisor is equal to 0	R-type: 14   28%

10	d d -400 20 d h	Enter the first dec number: -400 Enter the second dec number: 20  Quotient is: -20 Remainder is: 0  Enter the first hex number: FFFFFFC0 Enter the second hex number: 00000008	Instructions so far: 422  R-type: 165
	FFFFFC0 00000008	Quotient is: 0xfffffff8 Remainder is: 0x00000000	I-type: 633 75% J-type: 64 7%
12	d h 00000024 00000005	Enter the first hex number: 00000024 Enter the second hex number: 00000005  Quotient is: 0x00000007 Remainder is: 0x00000001	Instructions so far: 642  R-type: 134  I-type: 446  J-type: 62  9%
13	d h 00000354 0000008E	Enter the first hex number: 00000354 Enter the second hex number: 0000008E  Quotient is: 0x00000006 Remainder is: 0x00000000	Instructions so far: 768  R-type: 165  I-type: 523  J-type: 80  10%
14	d h FFFFFF9C FFFFFE2	Enter the first hex number: FFFFFF9C Enter the second hex number: FFFFFFE2 Quotient is: 0x00000003 Remainder is: 0xfffffff6	Instructions so far: 1108  R-type: 169
15	d h 0000089A 00000BBD	Enter the first hex number: 0000089A Enter the second hex number: 00000BBD Quotient is: 0x00000000 Remainder is: 0x0000089a	Instructions so far: 900  R-type: 196 21%  I-type: 607 67%  J-type: 97 10%

### III. Thời gian chạy của chương trình:

- Ta có công thức:

 $\begin{aligned} \textit{CPU time} &= \textit{CPU clock cycles x Clock cycle time} \\ &= \textit{Instruction x CPI x Clock cycle time} \\ &= \frac{\textit{Instruction count x CPI}}{\textit{clock rate}} \end{aligned}$ 

## (Trong đó CPI mỗi lệnh là 1, clock rate là 2GHz)

- Thời gian chạy của chương trình trong các case ở mục II được trình bày dưới bảng sau:

### + Phép nhân:

Testcase	CPU time	Testcase	CPU time
1	0.499 μs	10	0.4015 μs
2	0.4055 µs	11	0.119 μs
3	0.3935 µs	12	0.117 μs
4	0.334 μs	13	0.1595 μs
5	0.342 µs	14	0.123 μs
6	0.355 µs	15	0.1595 μs
7	0.3895 µs	16	0.119 μs
8	0.3915 μs	17	42 ns
9	0.333 μs	18	0.198 μs

### + Phép chia:

Testcase	CPU time	Testcase	CPU time
1	0.1215 μs	9	25 ns
2	89.5 ns	10	0.211 μs
3	0.1235 μs	11	0.4195 μs
4	0.1255 μs	12	0.321 μs
5	0.1215 μs	13	0.384 μs
6	0.1215 μs	14	0.554 μs
7	0.1235 μs	15	0.45 μs
8	0.1925 μs		